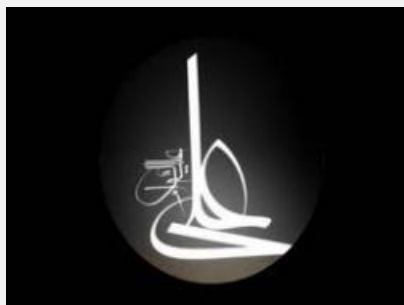

در سیره امام علی(ع) هتک حرمت محکوم است

دشنام دادن و بد دهنی از اسلام به دور است. یکی از گناهان بسیار مذموم و نکوهیده در دین اسلام، توهین و فحاشی نسبت ...

امام علی(ع) : دشنام دادن و بد دهنی از اسلام به دور است. یکی از گناهان بسیار مذموم و نکوهیده در دین اسلام، توهین و فحاشی نسبت به یکدیگر، به خصوص در رابطه با برادران دینی و مسلمان است که هم در کتاب آسمانی مسلمانان، یعنی قرآن کریم و هم در احادیث معصومین(ع) بر مذمت آن به شدت تأکید شده است و حتی به فرموده آن بزرگواران، کسی که این عمل را انجام دهد، از زمره دینداران خارج است و روی بهشت را نخواهد دید.

در این نوشتار با توجه به سخنان مهم اخیر مقام معظم رهبری در جمع نمایندگان مجلس خبرگان رهبری که فرمودند: «هر گونه هتک حرمت و رفتارهای غیر اخلاقی و توهین آمیز، خلاف شرع، مخالف عقل سیاسی و ضربه به جمهوری اسلامی است و خداوند را خشمگین می سازد»، به سیره علوی در خصوص هتک حرمت و فحاشی نسبت به یکدیگر می پردازیم. مولای متقیان، امیر مؤمنان علی(ع)، در جریان جنگ صفین، شنید که گروهی از یارانش به معاویه و شامیان دشنام می گویند و توهین می کنند؛ حضرت آنان را از این کار منع کرد و فرمود: من خوش ندارم شما دشنام گو باشید، لکن اگر کرده های آنان را بازگویند و حالشان را یاد آرید، به صواب نزدیک تر بوده و در عذرخواهی رساتر؛ و به جای دشنام بگویید خدایا! ما و ایشان را از کشته شدن برهان و میان ما و ایشان سازش قرار گردان و از گمراهی شان به راه راست برسان، تا آنکه حق را نمی داند بشناسد و آنکه برای دشمنی می رود و بدان آزند است، باز ایستد. (نهج البلاغه، ترجمه دکتر سید جعفر شهیدی، خطبه 206، ص 240).

به باور امام علی(ع)، کسی که به دشنام و توهین متوسل می شود، از کم خردی و ضعف استدلال و منطق خود پرده بر می دارد. با مروری بر سیره علوی به جرأت می توان اذعان کرد که اگر همه حکومت های بشری را از حدود هزار سال قبل از حضرت علی(ع) تا زمان حاضر به اجمال بررسی کنیم، شاید نتوانیم حاکم و حکومتی را بیابیم که با دشمن در حال جنگ خود این گونه برخورد کرده باشد. تمام این ها ممکن است در عرف سیاست، غیر عقلانی قلمداد شود، اما با مبانی اخلاقی و اعتقادی امام علی(ع) سازگار است. بنابراین می توان گفت که هدف حضرت، آگاه ساختن مردم و احیای ارزش های اخلاقی در جامعه بود و جنگ امام با معاویه نیز برای همین منظور صورت گرفت.

از نظر مولای متقیان، هنر حکومت، خونریزی و کشتن افراد نیست، اگرچه دشمن باشند؛ بلکه تکریم انسان، هدایت انسان و زمینه سازی برای تکامل و تعالی آن هاست. بر اساس سیره علوی، در عرصه سیاست و تعاملات اجتماعی، معمولاً افراد و گروه هایی به توهین، تهمت و هتک حرمت متوسل می شوند که هم از منطق و استدلالی قوی برخوردار نیستند، و هم از نظر سجایای اخلاقی و علو روحی در مرتبه بالایی قرار ندارند.

حضرت علی(ع) بر حق بود و در مقابل معاویه و تمام دشمنانش از منطق و استدلالی قوی برخوردار، و نیازی به تمسک به شیوه های غیراخلاقی و ناپسند نداشت. از سوی دیگر، تلاش حضرت این بود که در میان مردم، کرامت های اخلاقی و ارزش های انسانی را زنده کند و طبیعی بود که آنان را حتی از دشنام به دشمنانش باز دارد.